

Izhaja vsako sredo
Stane za celo leto 15 L
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št 67 V Gorici, v sredo 21. septembra 1927.

Leto X.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ri-
va Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
(prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

© krščanski družini.

Svetost in vzvišenost zakona in njegov pomen za obstoj in srečo človeške družbe mnogi dandanes prepovršno sodijo, mnogi pa jih sploh več ne priznavajo. Zakon, kakor ga je Bog v raju ustanovil, je pri poganskih narodih propadel. Težko je verjeti, kako je ta božja naprava za ohranitev človeškega rodu valovala na zmotah posameznih ljudstev ter postala žrtev čutenosti in pohote. Ali pa je zakon zadel ta usoda le pri divjih, neizobraženih ljudstvih? O ne; slika propadanja zakona je bila najtemnejša posebno pri nekrščanskih kulturnih narodih. V zgodovini starih kulturnih narodov opazimo zajemljiv pojav: kjer raste omika, propada čisto pojmovanje zakonske zveze. Ako bi današnji brezverski kulturni svet hotel pogledati v ogledalo zgodovine starega, poganskega veka, bi videl v tistih podobah svoj lasten obraz. Mogoče bi potem prišla skrb za bodočnost in čistejšo življenje. Kako živi sedanji svet? Mnogoženstvo, razrvanost in prepiri v družinah, razporoke, divji zakoni, prosta ljubezen brez čuta odgovornosti, brez skrbi za posledice, to so dandanes popolnoma navadni pojavi. Celo po deželi, med priprostim ljudstvom, že gre govoric: »Nesumna si, saj ni treba...!«

Poglejmo pa v tako družino, kjer se mož in žena ravnata po novodobnih navodilih o zakonskem življenju. Bogata sta, dobro se jima godi, ničesar ne manjka. Lep dom imata, lepo domačijo. Na njenem obrazu pa človek nikdar ne vidi izraz tiste notranje sreče, ki priča o srečnem družinskem življenju. Ali opaziš kdaj na ženinem obrazu odsev tiste skrite sreče, ki ga vidiš pri materi številnih otrok? Ne! Njeno oko je mračno, megleno, obraz resen ali po sili vesel, za svojo okolico nima tople besede. Zakaj? Zato ker ni prehodila šole materinstva, ki bi jo vso oblažila, vso oplemenitila. Otrok nima, da bi jim izkazovala svojo ljubezen; zato jo v čudnih oblikah razmetava, nesrečna, praznega srca.

Naše ljudstvo je, hvala Bogu, po veliki večini še zdravo in se drži krščanskih načel. Vendar se tu in tam že opazajo škodljivi vplivi moderne narobe kulture.

Eno pa je resnično! Ne bogastvo, ne zabave, ne veselice in izleti, ne uživanje ne nudi toliko resničnega, srečnega veselja kakor ena sama ura očeta in matere v krogu otrok. In to veselje je vse drugačno, ta sreča je čisto druga kot one tam zunaj v šumu in hrušču sveta.

čili in predlog izročili eni izmed stalnih komisij Družbe narodov, da ga še enkrat prouči. S tem je bila stvar začasno končana. Vendar ne za vedno. Par dni za tem je namreč francoski delegat Pavel Boncour stavil v tretji komisiji Družbe narodov predlog, ki stremi za obnovo vitvijo določb ženevskega zapisnika iz l. 1924. Prihodnje zasedanje bo torej zopet imelo opravka z mislijo svetovnega miru.

Volitve v odbor Družbe narodov.

Glavni svet Družbe narodov ima člane dveh vrst. Prvi so stalni, ki zastopajo velesile: Anglijo, Francijo, Nemčijo, Italijo itd., drugi so nestalni, ki se volijo vsake tri leta in ki se izberejo izmed zastopnikov majhnih držav. Letos je potekala doba trem nestalnim članom, med njimi Belgiji in Čehoslovaški. Vsak nestalni član pa je lahko zopet izvoljen, ako mu glasovanje to izvoljivost prizna. Letos je Belgija prijavila svojo zopetno kandidaturo. Vsi so napeto čakali, kaj bo reklo zborovanje. Belgija je pri vseh državah na dobrem glasu in je v svetovni vojni silno veliko trpela. Vrhu tega so jo vedno smatrali za zastopnico majhnih držav. Zato je bil belgijski zunanji minister neprijetno iznenaden, ko so javili izid glasovanja. Belgiji zopetna izvoljivost ni bila priznana. Pri volitvah so bile izvoljene Finska, angleški dominjon Kanada in severnoameriška republika Kuba. Nekateri so rekli, da je poraz Belgije pripisovati velesilam, ki so malim državam hotele pokazati, da so odvisne od njih.

Madjarsko-romunski spor.

Zborovanje Družbe narodov je razpravljalo tudi o starem madjarsko-romunskem sporu glede zemljiške reforme.

Ozadje spora je sledeče: Mirovna konferenca je priznala Romuniji Sedmograško, ki je del nekdanje Ogrske. Tam je večina romunska. Ogrski grofje pa so imeli tam velika posestva. Po prevratu so prišli pod Romunijo, a so prosili za ogrsko državljanstvo. Romunski parlament je kmalu po koncu vojne sklenil zakon, ki določa, da posameznik ne sme imeti več kot neko določeno množino zemlje. Vse, kar je čez to mero, se mora proti neznanemu odškodnini razdeliti med kmete. Taka ureditev zemljiškega vprašanja se imenuje agrarna reforma.

Romunska vlada je to svojo agrarno reformo izvršila v vsej državi. Na Sedmograškem je usoda razdelitve nujno morala zadeti tudi veleposestva ogrskih grofov. Grofje, ki so madjarski državljanji, so živahno ugovarjali, rekoč, da država nima pravice razlastiti tuje državljanje.

Spor se je večal in širil in na zadnje so se prizadeti zatekli k svetu Zveze narodov, ki je sedaj po dolgem proučevanju predložil glavniemu zborovanju načrt rešitve spora. Ta načrt prisojja Romuniji pravico do izvršitve ograde reforme. Ogrski zastopnik grof Appony je tako rešitev odločno odklonil in rekel, naj se stvar izroči mednarodnemu mirovnemu razsodišču v Haagu. Podprl ga je posebno Stresemann. Odločitev še ni bila izrečena.

To je zadnje vprašanje, ki ga bo jesensko zborovanje narodov še moralo rešiti. Potem se bo odgodilo do drugega leta.

Okno v svet.

Zbližanje med Grčijo in Bolgarijo.

Zunanja ministra Grčije in Bolgarije sta sporazumno prosila Družbo narodov, naj ukine nadzorstvo švedskih častnikov na grško-bolgarski meji. To nadzorstvo je Družba narodov postavila l. 1925., ko so Grki udrla na bolgarsko ozemlje. Oba ministra sta rekla, da se je razmerje med obema državama toliko zboljšalo, da je nadzorstvo nepotrebno.

Sestanek med Mussolinijem in Chamberlainom.

Angleški časopisi pišejo, da se bo zunanji minister Chamberlain v kratkem podal na oddih na Sredozemsko morje. Pri tem ga bo baje obiskal Mussolini.

Podjetni Rothermere.

Francoski listi pišejo, da namestnik znani angleški lord Rothermere začeti gibanje, ki bo stremilo za odcepitvijo Črne gore od Jugoslavije. Počakal bo samo na zaključek in uspeh svoje akcije v prid Madjarom.

Vstaja na Litavskem.

Na Litavskem so imeli pred kratkim vstajo. Povzročili so jo komunisti, ki so v malem mestu Taurogen zasedli brzojavni urad in podružnico državne banke. Ko je dospelo vojaštvo in je nekaj ljudi padlo, je bila revolucija končana. Nekaj sto komunistov so zaprli.

Razmerje med Francijo in Rusijo.

Pariški sovjetski poslanik Rakovski je poleg svojega uradnega dela vršil tudi komunistično propagando med Francozi. Francoska vlada je to opazila in izrazila svojo nezadovoljnost radi takega početja. Ruski komisar za zunanje zadeve Čičerin je moral javno povedati, da Rakovski ne dela prav. Francoski zunanji minister Briand je rekel nato, da je s Čičerinovim odgovorom zadovoljen in da prepušča njegovi uvidevnosti, ali naj Rakovski še ostane v Parizu ali ne. Sedaj pa se je v zadevo vtaknil tudi francoski ministrski predsednik Poincaré, ki je dosegel, da je ministrski svet sklenil pozvati Moskvo, naj Rakovskega nadomesti.

Poraz komunistov v Edinbourghu.

V Edinbourghu je te dni zboroval kongres angleških delavskih strokovnih zvez (Trade Unions). Z velikansko večino glasov je bil sprejet predlog, naj angleške strokovne zveze prekinejo vsak stik z ruskimi boljševičskimi strokovnimi organizacijami.

Nova zarota na Portugalskem.

Te dni so v glavnem mestu Portugalske odkrili novo zaroto proti vladi. Zarotniki so po večini častniki. Vlada jih je ukazala zapreti.

Španski državni zbor sklican.

Španski kralj je 12. septembra podpisal odlok, s katerim sklicuje državni zbor. Drugi dan, 13. sept., pa so minila štiri leta, odkar vlada Primo de Rivera brez parlamenta.

Kaj se godi po svetu?

Štirinajst dni že zborujejo v Ženevi zastopniki skoro vseh držav na svetu. Zbrali so se, da se pomenijo o križih in težavah, ki tlačijo vesoljni svet, in da rešijo razne tekoče zadeve.

Od kraja se je zdelo, da bo zborovanje dolgočasno in da bo poteklo brez važnejših dogodkov. Za predsednika je bil izvoljen Guani, zastopnik južnoameriške republike Uruguay. Nato so diplomatje zehali in poslušali dolgovezne stavke, ki so jih razni govorniki govorili tam v veliki, zgodovinsko znameniti zborovalni dvorani. Pa tudi govornikov ni bilo mnogo.

Poljski predlog.

Zborovalci so bili že trdno prepričani, da se bodo razšli brez vsakega pomembnejšega sklepa. Nenadoma pa je zborovanje postalo važno in pestro. Raznesla se je namreč vest, da bo poljska delegacija vložila predlog o splošni prijateljski pogodbi med vsemi državami, ki so članice Družbe narodov. Osupnjenje se še ni bilo dobro poleglo, že je vstal nizozemski zunanji minister in rekel, da bi za svetovni mir ne bilo ravno napačno, ako bi se obnovile določbe ženevskega mirovnega zapisnika iz leta 1924. Dvignil se je tudi norveški zastopnik in z ostrimi besedami šibal spletke tajne diplomacije. Sploh so se to pot oglašali k besedi le bolj zastopniki majhnih držav in brali velikim državam levite. Vsa stvar je bila podobna upor proti velesilam. Najbolj delavni pa so bili Poljaki, ki so po svojem zastopniku Sokalu vložili že prej omenjeni predlog o obveznem mednarodnem jamstvu za svetovni mir.

Usoda predloga.

Poljski predlog je razburil duhove. Več kot en teden so se bavili z njim vsi ženevski diplomatje in vse svetovno časopisje. Velike države niso mogle preko njega. Všeč seveda ni bil vsem. Da pa mu vzamejo ost in zaželjeni učinek, so ga po svoje prikrojile. Poljski predlog se v spremenjeni obliki velesil takole glasi:

»Zborovanje Družbe narodov ugotavlja, da napadalna vojna ne sme nikdar biti sredstvo za ureditev preprirov med državami in da je radi tega mednarodni zločin. Zborovanje je zato mnenja, da bi slovesna odpoved vsaki napadalni vojni zelo pospešila ustvaritev ozračja splošnega zaupanja, kar bi bilo za napredek pričetih razorožitvenih del zelo koristno. Zborovanje izjavlja:

1. Vsaka napadalna vojna je in ostane prepovedana.

2. Za ureditev kakršnihkoli sporov, ki utegnejo nastati med državami, se morajo porabiti vsa sredstva miru.

Zborovanje izjavlja, da so države, ki so članice Družbe narodov, dolžne se tema dvema načeloma prilagoditi.«

Poljaki so na ta spremenjeni predlog pristali. Nato so vse države povedale svoje mnenje o predlogu. Pokazalo se je, da med njimi ni soglasja. Zlasti sta proti predlogu nastopila italijanski zastopnik Scialoja in angleški zunanji minister Chamberlain, češ, da ni potreben, ker so vsa ta načela izražena že v pravilih Družbe narodov. Zanj pa se je zavzemal francoski zunanji minister Briand. Končno so splošno debato o predlogu zaključili in predlog izročili eni izmed stalnih komisij Družbe narodov, da ga še enkrat prouči. S tem je bila stvar začasno končana. Vendar ne za vedno. Par dni za tem je namreč francoski delegat Pavel Boncour stavil v tretji komisiji Družbe narodov predlog, ki stremi za obnovo vitvijo določb ženevskega zapisnika iz l. 1924. Prihodnje zasedanje bo torej zopet imelo opravka z mislijo svetovnega miru.

DNEVNE VESTI.

Zaplemba.

»Goriška Straža« je prejela sledeči dekret, s katerim je prefekt odredil zaplembo zadnje številke. Priredili smo drugo izdajo. Naj nam cenjeni naročniki blagovolijo oprostiti zamudo, ki ni bila odvisna od naše volje.

Št. 3258/Kab.

Goriški prefekt,

vpoštevaje, da tvori uvodni članek lokalnega periodičnega lista »Goriška Straža«, št. 66. današnjega datuma z naslovom »Delo rodi uspeh« odkrito propagando proti enotnosti države;

glede na kr. zakonski odredbi od 15. julija 1923. št. 3288 in 10. julija 1924. št. 1081

odrejuje

zaplembo imenovanega lista in naroča goriškemu gospodu kvestorju, naj poskrbi, da se bo ta ukaz izvršil.

Odgovorni urednik »Goriške Straže« je dolžan v prihodnji številki lista objaviti ta odlök ali izvleček iz njega.

Horica, 14. septembra 1927.

(leto V.)

Prefekt: Cassini.

Naročnikom.

Zadnja številka »Goriške Straže« je bila, kakor je razvidno iz zgornjega odloka, zaplenjena. Zaplenjen je bil uvodnik, ki se je našel na sedemdesetletnico msgrja Arkota v Idriji. List je bil zaplenjen, ko je bil že skoro dotiskan. Pri ureditvi druge izdaje smo opustili prilogo in smo izdali list brez podlistka in brez političnega pregleda samo na štirih straneh. Prosimo naročnike, naj nam oprostite to netočnost. Zagrešili smo jo, ker si drugače nismo mogli pomagati.

Smrt.

V Vipolzah je umrl 15. t. m. tamojnji graščak baron Rudolf Teuffenbach. Bil je v najboljših moških letih, star 49 let. Z njegovo smrtjo ni težko prizadeta samo njegova družina, temveč vsi oni, ki so imeli z njim opravka. Rajniki je bil ljudomil gospod, ki je vžival splošno spoštovanje med Brici. Njegov pogreb, ki se je vršil zadnjo soboto, je pokazal, kako velik ugled je užival v vseh Brdih. Pokoj njegovi duši, spoštovani družini naše iskreno sožalje.

Romanje na Mirenski grad.

Preteklo soboto 10. t. m. smo se zbrali fantje in dekleta iz Ponikev,

par fantov tudi iz sosednih vasi, ter smo poromali k žalostni Materi na grad. Toliko lepih utisov in posebne prijateljske prijaznosti ter gostoljubne postrežbe smo na romanju doživeli, da nam kar samo nekaj ponuja pero v roko, da napišemo o tem par besed. Mi smo pravič romali na to božjo pot, katera je bila pred vojno bolj obiskana. Sicer ni še popolnoma končana stavba cerkve, vendar kako lahko človek zbere duha v pobožno molitev med prijaznimi in postrežljivimi gg. misijonarji. Od doma grede smo se ustavili v Gorici, kjer nas je sprejel — duhovnik, kateri nam je v lepih in prisrčnih besedah dal smerilo, načrt in bodrilo za pot. Vsi vzradoščeni smo korakali proti lepemu in prijaznemu Mirnu. — Ne bomo pozabili, kako prisrčno in postrežljivo so nas sprejeli mirenski fantje med se in nam šli na roko z vso mogočo prijaznostjo in postrežbo. Nič manj hvale nismo dolžni tudi raznim družinam za prenočišča in postrežbo. Naj bo vsem skupaj in vsakemu posebej izrečena na tem mestu prisrčna zahvala. Vedno vas bomo vse ohranili v prijetnem spominu.

Romarji.

»Mali list« drugič posvarjen.

Zadnja številka »Malega lista« objavlja odlok tržaškega prefekta, ki odgovornega urednika »Malega lista« vnovič opominja, naj bo previden.

Premeščeni učitelji.

Zadnje dni so bili sledeči učitelji in učiteljice premeščeni v notranjost države: Karolina Leban iz Karnala, Iva Tolstovršnikova iz Temeljin (Grahovo), Alojzij Stergulc iz Bovca, Josip Lasič iz Vrtojbe, Josip Koglot iz Gradišča pri Renčah, Justina Malič iz Opatjega sela, Franc Podgornik iz Gojač, Henrik Legiša iz Mavhinj, Milica Valenčič, Alojzij Turšič, Antonija Vizin in Kati Šušelj iz trnovskega okraja.

Razpuščena društva.

Tržaški prefekt je zadnji čas razpustil mladinsko društvo »Sv. Ivan« pri Sv. Ivanu v Trstu; goriški prefekt je razpustil bralno društvo na Št. Viški gori (ustanovljeno 1886.) in bralno društvo »Jasna poljana« na Policah pri Cerknem.

To pot je posegel v društveno življenje tudi puljski prefekt, ki je ukinil bralno društvo »Venec« v Kozini in bralno društvo »Zvezda« v Herpelju.

fisti sosed napisal na list papirja. Ali naj bi lepi denar odklonil?

V dokaz je pokazal bankovec in list.

Filipa Banela so takoj spustili v svobodo.

Medtem je Lupin, ki je seveda vneto pomagal aretirati moža in ga je izročil policiji, s stisnjenim srcem zapustil justično palačo. Na obrežju je dobil svoj avto. Vrgel se je vanj in bil tako obupan, da je komaj zadrževal solze.

Gilbertov klic, njegov krik v bojazni, njegov spačeni obraz — te podobe so polnile njegove izmučene možgane.

Peljal se je domov, v tisto svoje stanovanje, ki mu je služilo za stalno pribežališče in ki je ležalo blizu trga Clichy. Tam je čakal na Grogarda in Le Ballu, s katerima je ta večer hotel odpeljati Daubrecq.

Toda komaj je prestopil prag, že mu je ušel krik: pred njim je stala Klarisa, ki se je vrnila iz Bretanje.

Na njenem vedenju, na njeni bledosti je takoj spoznal, da ve vse. Toda obdržal je svojo prisotnost duha in prehitel njene tožbe:

Trgovska šola.

Na goriški trgovski šoli in zavodu se prične izpiti (sprejemni, po navljalni itd.) 26. septembra. Urnik izpitov bo od 24. septembra dalje nabit na naznanilni deski zavoda.

Drzni tatovi.

Na Trnovski planoti pod Kuclem imajo Avčani svoj planinski pašnik. V zadnjem času so bili iz te planine ukradeni štirje voli. O tatovih ni nikakega sledu.

Dva fašista ranjena.

Prejšnji torek se je v Ravenni pripravljalo več fašistovskih častnikov na odhod v Trst. Približal se jim je neki neznanec, ki je začel streljati v skupino. Zadel je poveljnika 80. legije Mutvyja in ravnanskega političnega tajnika Morigija. Muty je padel, Morigi pa je napadalec ustrelil. Napadalec je star 40 let.

Zaroka v kraljevi hiši.

Apuljski vojvoda Amedej, sin vojvode d'Aosta, se je zaročil s francosko princesinjo Ano de Guise.

Londonski župan v Italiji.

Prve dni oktobra bo prišel v Italijo londonski župan George Rowland Blades. Pripravljajo mu slovesen sprejem.

Razstava v Ljubljani.

V soboto 17. septembra so na prostoru velesajma v Ljubljani otvorili pokrajinsko razstavo, ki se imenuje »Ljubljana v jeseni«. Razstavljene so zlasti izdelki raznih panog kmetijstva (sadjarstvo, mlekarstvo, vinogradništvo, vrtnarstvo). So pa tudi oddelki za umetnost, industrijo itd. Letošnja razstava je druga te vrste.

Letalske vojne vaje.

V beneški nižini se vršijo te dni velike vaje vojnega zračnega brodivja. Bojna črta gre od morja proti severu do avstrijske meje.

Kmetijska razstava v Massalombarda.

V Massalombarda je bila prirejena velika kmetijska razstava cele Italije, ki je trajala do 20. sept. Zastopana je bila tudi goriška provinca, posebno Brda in Vipavska dolina. Nekaj goriških razstavljalcev je bilo tudi odlikovanih.

Razstavo so si šli ogledat tudi nekateri Goričani, 40 po številu. Vodil jih je dr. Vallig. Izlet je trajal tri dni. Vrnili so se zelo zadovoljni in navdušeni za prospeh kmetijstva.

Zaprti komunisti.

V Ravenni so radi napada na dva fašistovska dostojanstvenika zaprli 300 komunistov. Zaplenili so tudi nekaj pušk in revolverjev.

Litavski min. predsednik v Rimu.

Litavski ministrski predsednik Voldemaras je 17. septembra došel v Rim. Obiskal je Mussolinija. Podpisal bo nekaj pogodb med Italijo in Litavsko.

Velika povodenj v Sloveniji.

V ponedeljek 12. septembra ponoči se je na Selško dolino utrgal oblak. Škoda je velika. Vsi mostovi so podrti. Tudi iz Bohinja in iz Štajerskega poročajo o velikih povodnjah, ki so povzročile mnogo škode.

Kako živijo severoameriški zamorci.

Belokožci iz nekega napačnega ponosa kar nekako prezirljivo gledamo vse barvaste ljudi, češ, da so neizobraženi, umsko in nravno zaostali, ker jih ni obil val prosvete, ki je tako dvignil Evropca in belega človeka sploh. Podtikamo jim, da ne znajo samostojno misliti, imamo jih za napol divjake. A kako neutemeljena je taka sodba, nam priča to, kako ameriški črnci skuša lajšati bedo svojih rojakov, po drugi strani pa dejstvo, da so tudi črnci marsikaj pomembnega ustvarili v prosveti in znanosti.

Res je, da ameriški črnci nimajo toliko sirotišč, bolnišnic in hiralnic v svojih naselbinah kot njih bratje, a namesto te nekake uradne dobrotlosti lahko s ponosom pokažejo na nekaj drugega, večjega. Skrbijo za to, da sirot sploh ni. Otrok, ki sta mu umrla oče in mati, se pridruži na cesti svojim sovrstnikom pri igri. Njihova mati položi tudi novega prišleca zvečer v posteljico prav kakor bi bil njen lastni otrok. Dokler se sam ne more preživljati, ga nova mati z vsem oskrbuje prav kakor svojo deco. Oblači ga, pošilja v šolo, otrok je iz iste skleda kot domači itd.

Pa črnci nikakor ne smatrajo takih sirot za nadlego. Kar trgajo se zanje. Jezuit p. Markoe pripoveduje:

»Daleč na zapadu sem nekoč stal ob smrtni postelji nekega črnca. Nekaj mesecev nato umre še njegova žena. Sedemletni sinček je ostal sam. Po želji staršev sem ga hotel izročiti v oskrbo našim redovnicam. Pa sem ga moral naravnost ugrabiti, da sem mogel izpolniti zadnjo željo otrokovih staršev. Kar tri družine so ga hotele imeti. Ko sem potoval domov proti vzhodu, sem peljal otroka s seboj 2000 milj daleč, da bi ga tam izročil sestram. Moj črni voznik si je vso pot na vse načine prizadeval, da bi me pregovoril, naj ga dam njemu, da bo mogel zanj skrbeti kot oče. Ko sem mu koncem potovanja ponujal nekaj postrežnine, je odklonil, češ, ker sem tako skrbel za ubogega črnega dečka. Vsiljeval mi je potem svoj naslov, da bi mu mogel sporočiti, če bi se premislil in bi bil pripravljen, izročiti mu

Maurice Leblanc:

Skrivnostno oko.

(Doživljaji Arsena Lupina.)

Omahnil je. Policaj ga je podprl. Slišali so ga, kako je stokal kot otrok, ki kliče na pomoč:

»Mojster... rešite me!... rešite me! Nočem umreti!«

Takrat se je iz ljudske množice dvignil glas, ki je šum preglasil:

»Nič strahu, dragi dečko, tvoj gospod je tu.«

Nastal je divji hrup, neumna zmešnjava.

Občinski stražniki in policaji so vdrli v dvorano in prijeli debelega možakarja z bakrenordecim obrazom, ki so ga navzoči označili kot povzročitelja tistega vzklika in ki se je obupno branil.

Takoj so ga zaslišali in povedal je svoje ime: Filip Banel, uslužbenec pri nekem pogrebem zavodu. Izjavil je, da mu je eden njegovih sosedov ponudil bankovec za sto frankov, ako bo v danem trenutku zaklical nekaj besed, ki mu jih je

»No da, da... toda to je brez pomena. To je bilo pričakovati. Tega nismo mogli zabraniti. Sedaj velja nesrečo odvrniti in to se bo danes ponoči zgodilo, danes ponoči.«

Otrpla v svoji brezimnski boli je jecljala:

»Danes ponoči?«

»Da. Vse sem za to pripravil. Čez dve uri bo Daubrecq v moji oblasti.«

»Res?« je rekla šibko in že je majhen žarek upanja razsvetlil njene poteze.

»Potem se bo že dalo govoriti z njim. Zvedel bom njegovo skrivnost, iztrgal mu bom, pa naj uporabim kakršnakoli sredstva, listo sedem in dvajsetih in ta lista pomeni osvoboditev vašega sina.«

»Prepozno,« je mrmrala Klarisa.

»Prepozno! Zakaj? Ako mu vrnem tako važno listino, mi bo vendar storil uslugo in na kakršenkoli način dosegel, da bo Gilbert lahko ušel. Čez tri dni bo Gilbert prost! Čez tri dni...«

Ostri glas zvonca pri hišnih vratih ga je prekinil.

»To so moji prijatelji. Zanesite

se na me. Prinesel sem vam nazaj vašega malega Jakoba. Tudi Gilberta vam bom zopet pripeljal.«

Šel je Grogardu in Le Ballu naproti.

»Ali je vse pripravljeno? Ali je oče Brindebois v gostilni? Hitro. Hiteti moramo.«

»Ni več treba,« je brž odgovoril Le Ballu.

»Kako? Zakaj?«

»Zgodilo se je nekaj novega.«

»Kaj pa? Tak govori vendar!«

»Daubrecq je izginil.«

»Kaj? Kaj gobezdaš? Daubrecq izginil?«

»Da, o belem dnevu so ga odpeljali iz njegove hiše.«

»Grom in strel! Kdo?«

»Tega ne vemo... Štirje možakarji so bili... Bilo je tudi nekaj streljanja. Policija je na mestu. Prasville vodi preiskavo.«

Lupin je bil trd od strahu. Pogledal je Klariso Mergy, ki se je zgrudila v naslonjač.

Tudi sam se je moral opreti. Daubrecq odpeljan, s tem je izginilo zadnje upanje.

dečka v oskrbo. Na vsem potovanju sem moral zelo paziti na dečka, da ne bi črnici kaj slišali o njegovi usodi. Tisočkrat bi ga lahko oddal v oskrbo; ko bi bil Betlehem zamorsko mesto, bi našel Jezus v vsaki hiši prenočišče in srčen sprejem“.

Pa tudi stare in bolne ter tuje ljudi sprejemajo z veseljem po streho in jim strežejo kot svojem. Če kako obužano starko zapodi beli goepodar iz stanovanja, ker ne more plačati najemnine, jo njeni črni sosede radevolje vzamejo k sebi, jo z vsem oskrbujejo in ji strežejo do smrti. Neka starka, ki si je s pranjem komaj služila vsakdanji kruh in prebivala s svojim vnučkom v dveh skromnih sobicah, najde nekoč v zimi na cesti revno žensko, sestradano in vso premrzlo. „Kam pa draga?“ jo povpraša. „Sama ne vem kam“, odgovori. „Pojdi z menoj in ogrej se malo“, jo prijazno povabi starka. Z njo deli borni živež, odstopi ji del svojega skromnega stanovanja. In to se ji ni zdelo nič posebnega, ampak samo po sebi umevno.

Ti in podobni zgledi dovolj pričajo o „zaostalosti“ severoameriških črncev in „prosvitljenosti“ belokožcev, ki se jim često bolj smilijo psi in mačke kot revni, borni ljudje.

Pa povejmo še nekaj o umski „manjvrednosti“ črncev! Šestdeset let je, kar so črnici v Združenih državah po zakonu enakopravni belokožcem. A žal ta zakon je skoro le na papirju. V vsem javnem življenju, v šolah, v uradih, v politiki, povsod smatrajo črnca za bitje nižje vrste, povsod ga odrivajo, zapostavljajo, mu stavijo ovire na poti do napredka. A vendar so črnici s svojo žilavostjo tudi na prosvetnem polju

že obilo dosegli. S svojimi sredstvi so si osnovali in vzdržujejo 34 višjih šol, več strokovnih šol mnogo ljudskih šol. Nič manj kot 5000 patentiranih iznajdb ma črnice za svoje izumitelje. Črncem zdravnik Viljems Danjel (Williams Daniel) si je prvi upal približati se srcu z operacijskim nožem, njegov tovariš zobni zdravnik Džordž Grant (George Grant) je iznašel gumijasto nebo za umetno zobovje, Jurij Karver (Carver) je prvi pridobival iz orehov in krompirja razne izvlečke.

Na glasbenem polju se črnici splošno odlikujejo. Svetovni sloves si je pridobil Roland He (Hayes). Tri znamenite kiparje in 6 odličnih slikarjev bi tudi lahko imenoma navedli. Slikarica Ajre Aldridž (Ira Aldridge) je znana tudi po vseh evropskih deželah. Med pesniki žalnih iger se šteje med najboljše v vsej Ameriki črncem Čarlž (Charles) Gilpin. Di Boá (Du Bois), eden treh najodličnejših ameriških pesnikov, prvuje v angleškem slogu, itd. Tristo časnikov, ki jih črnici izdajajo, pač dovolj priča o njih naprednosti.

In če končno dodamo še nekaj številok o njih gospodarskem položaju: premoženje severoameriških črncev cenijo na 2000 milijonov dolarjev. 50.000 podjetij in 72 bank nese letno kakih 35 milijonov dolarjev dohodkov. Dodati še moramo 40 zavarovalnic. In vse to so uspehi, pridobljeni v kratki dobi pol stoletja in v razmerah, ki bi jih prej mogle upropastiti kot jim pomagati k napredku.

Kako primerno in razumno je, da so katoličani premagali vse predsodke proti svojim črnim bratom in pričeli zadnja leta z vnetim misijonskim delom med njimi.

Kaj je novega na deželi?

Ravnica.

Naša vas se lepo razvija. Nova cerkev je že skoraj pokrita. Zasluga za to gre našemu rojaku č. g. Filipiču. Do sedaj smo se stiskali v kapeli, sedaj bomo pa v lepi prostorni cerkvi. — Ustanovili smo pred meseci združno mlekarino. Pristopite tudi drugi, ki še niste, kajti čim več nas bo, tem lažje pojde. — Pošta nam pisma zelo počasi dostavlja. Saj se človek ne bi pritoževal, ako bi včasih nujni uradni spisi ne dospeli prepozno.

Sv. Lucija.

(Posvečenje altarja.) — Za to izredno cerkveno slavnost je bila dooločena sreda 14. septembra. Prezvzišeni knezonadškof se je pripeljal v svoji kočiji v spremstvu g. kanonika Ignacija Valentinčiča v torek zvečer. Prezvzišene ga je pozdravil v imenu duhovščine in dekanije monsignor Ivan Rojec iz Tolmina, v imenu občine g. podestat Morgutti in pa kr. karabinijerji, v imenu duhovnije pa domači župni upravitelj. V pozdravu je omenil, da je bilo zadnje posvečenje cerkve in altarja najbrž na dan 28. oktobra 1624. ali pa tisto nedelje potem. Nato nas spominja še dandanes »jesenski Štmaver« t. j. semenj v nedeljo po prazniku sv. Simona in Juda. Veliko, tudi hudega, je doživela Sv. Lucija od tedaj, največji udarec jo je pa zadel, ko je bil v vojni glavni oltar pokvarjen ter izgubil svete moči svetnikov (relikvije) in ž njimi svoje posvečenje. Dal Bog, da bi nove svete moči, kosti sv. Mohorja in Fortunata, sv. Sigismunda in sedmih bratov mučenikov, ki bodo zdaj prebivale v novem altarju, bile v največji blagoslov župnije, da bi bile molitve in blagoslov prevzvišene ga začetek nove boljše dobe! — Nato je šel knezonadškof med slovesnim pritrkovanjem zvonov v velikem sprevedu v krasno okičeno in z električnimi žarnicami divno razsvetljeno cerkev, kjer ga je pozdravil mogočen cerkveni pevski zbor. — V sredo zjutraj so začeli sveti obredi kmalu po osmih in so

trajali do enajstih. Navzočih je bilo 12 duhovnikov in vsak je imel svoje opravilo. Pri obredih so zelo lepo peli gospodje kurati Makuz iz Marijinega Celja, Reja iz Ročinja in Podbršček iz Kala. Cerkev je bila natlačena ljudstva. Po končanem obredih posvečenja je prevzvišeni imel tiho sv. mašo, cerkveni pevski zbor pa je z znano spretnostjo in dovršenostjo pod vodstvom g. Zdravka Muniha prepeval razne priloznostne pesmi. — Ob 4. uri popoldne se je prevzvišeni knezonadškof med slovesnim zvonenjem poslovil od Sv. Lucije ter se s svojima lepima konjičema odpeljal čez Kozaršče v Volče posvetiti novo cerkev.

* * *

Oblastva so tudi našemu društvu vročila prefektov odlok za razpust. Društvo je ustanovil pred dvaindvajsetimi leti veleč. g. Švara na pobudo pok. dr. Kreka. Društvo je vojna ukinila. Po vojni se je spet živahno razvijalo. Sedanji predsednik g. Franc Kovačič, ki mu predseduje že 15 let, je učakal tudi njegov razpust.

Klodič.

Že dolgo se nismo nič oglasili iz naših krajev, gor in hribov. Sedaj pa moramo vendar povedati, kakšna je pri nas letina. Grozdje je prav lepo. Bog nam ga ohrani še par tednov. Tudi kostanja bo dosti, ako ne pride kaj nadenj. Kar veselje ga je gledati, kako lepo rodi. Drugega sadja pa ni veliko; kljub temu so nekateri izkupili zanje že lep denar. Pred enim mesecem nas je pritiskala suša. Bog pa je presobrnil in nam dal dežja za potrebo. V naših razmerah nam zelo pomagajo mlekarne. — Drugič kaj več.

Volče.

Pretečeni četrtek smo imeli izredno slovesnost, posvečenje naše župne cerkve. Na predvečer se je pripeljal prevzvišeni s spremstvom od Sv. Lucije. Pred župniščem ga je sprejela č. duhovščina in zastopniki. Zatem se je razvrstila procesija v cerkev, kjer je bil blagoslov.

Naslednji dan se je vršilo slovesno posvečenje ob številni udeležbi duhovščine in mnogobrojnega ljudstva. Občudovali smo prevzvišene ga, ko je z mladeniško živahnostjo opravljal sveta opravila, ki so trajala več ur. Popoldne ob treh se je prevzvišeni odpeljal skozi vas, ki je bila vsa v mlajih in zelenju, v Gorico. Prezvzišene ga najdobri Bog ohrani še mnogo let. — Večkrat so že govorili, da se priključi občina Volče k Tolminu. Zadnjič je bilo omenjeno, da se vršijo predpriprave za priključitev. Občina Volče je zelo obširna; je več vasi skupaj. Zato je potrebno, da imamo svoj urad, katerega lahko vzdržujemo in plačujemo. Povojna leta smo popolnoma zapušteni in orpani; ni zasluzka, ni prometa. Drugega nam ne ostaja kot cesta, po kateri drevijo avtomobili, pred katerimi nismo varni mi, še manj pa živina. Zato pa, možje, gospodarji, davkoplačevalci, stopite na noge in združite se. dokler je čas.

Rute nad Volčami.

Že več let se je govorilo o ustanovitvi nepotrebne mlekarne. A ni bilo mogoče, ker so bili ljudje različnih misli. Letošnje leto so pa vendar ustanovili meseca maja »Mlekarsko zadrugo« za Rute, ki posluje v dobrobit vaščanov. Vključena je v Gorici v Zadrugni zvezi. Res, da ne gre vse ravno tako kakor v kakšni vasi, ki imajo že staro mlekarino. Hiše so namreč raztrepane po rebrih in je težko mleko skupaj nositi. Treba je tudi zrelega članstva in umnega vodstva, ako hočemo, da bo dobro uspevala. S časom, ako bomo složni in se bomo zavedali pravega združnega gesla, se bo že kaj izpopolnilo. — V doljnem koncu so par mesecev prej nekaj delali, pa se jim, kakor se sliši, ni Bog ve kako obneslo. Končno so tudi oni sklenili napraviti skupno mlekarino. Začeli so jo že delati, pa je tako od rok, da bo Rutam malo služila. »Novice« so 8. septembra sicer pisale, da bo to edina mlekarina za Rute, pa ni.

Tolmin.

Pri nas se odpravlja spet več mladih ljudi v daljno Ameriko. Dekleta pa romajo v Trst. Vse kar je mladega in čilega, nas zapuša.

Zatolmin.

Razpuščena društva. — Na mali Šmaren nam je orožništvo vročilo odlok, da se nam društvo razpusti, ker deluje zoper narodni red v državi. Društvo je ustanovil l. 1908. tedanji kaplan tolminski g. Krištof Tomsič. Prvi predsednik je bil Čeman, sedaj ugleden hišni gospodar. Društvo je vzgojilo tolminski cerkvi močan mešani pevski zbor. Skozi društveno šolo je šel velik del zatolminskih gospodarjev in gospodinj. Vojska nam je odnesla društvo in člane razgnala v strelske jarke in v begunstvo. L. 1919. se je spet obnovilo na pobudo veleč. g. Alojzija Kodermaca s sodelovanjem tihega blagopokojnega gosp. Kandusa pod predsedstvom Kračglja Ivana, sedanjega Petrina. Od takrat do l. 1925. smo v društvu preživeli svoje najbolj vesele ure, ki se nam danes dozdevajo kakor kratke nebeško lepe sanje. Predlanskem so nekateri ustanovili še eno društvo; od takrat smo imeli v vasi dve društvi, ki sta med sabo plemenito tekmovali. Prefekt je oboje razpustil. Zadnji nam je predsednik koval Mačkov Žef. Bog blagoslovi vse delavce, s katerimi smo kdaj skupno orali.

* * *

Povodenj. — Dne 12. septembra je bil pri nas hud naliv. S hriba je pridrl hudournik. V resni nevarnosti je bila Kovačeva hiša vrh vasi. Dvajset moških je komaj obrnilo vodo na polje.

Beseda prihodnjega rodu.

Te dni se spet polnijo časopisni stolpci s poročili o zborovanju Društva narodov v Ženevi. Kot smo že večkrat brali v političnih pregledih naše »Straže«, za enkrat vsaj majhni narodi ne smejo dosti računati na to sicer prelepo zamisel Wilsonovo, ki naj človeštvo privede na pot miru. Te jesenske seje pa prav očitno kažejo, da je tajna diplomacija le preveč na delu, da bi se moglo Društvo narodov približati svojemu vzvišenemu cilju. Zato je tudi padel v vodo zadnji načrt Poljske in Nizozemcev o meddržavnem jamstvu za mir.

Toda je-li zato pritrjeno in vdušeno hrepenenje vseh ljudi po mirnem sožitju manjše? Neki zgodovinar je zapisal, da je bilo v zadnjih 1900 letih človeške zgodovine komaj 240 let brez vojn. Ne povedo že sami ti dve goli številki, koliko barbarizma tiči v človeški naravi? In ker vlačimo to dediščino s seboj že toliko stoletij, ali je s tem rečeno, da ne sme človeštvo otrestiti ali vsaj olajšati to breme? Ne toliko umsko spoznanje kot podzavestna potreba bo tekom prihodnjih rodov tudi najbolj zakrknjena vojskovalca preobličila v apostola občega bratstva.

Rod, ki dorašča, nam mora biti za to porok.

Množica na gori.

Prelestna kresna noč je bila letos, ko so se stoglave množice mladev zgrinjale na Freusburg v Porenju. Baklje so razsvetljevale resne obraze iz vseh delov Evrope. Vrh gore se trume Nemcev, Angležev, Čehov, Nizozemcev, Slovanov in vseh mogočih narodov postavijo krog velike grmade suhljadi. Pogled plove v daljavo, kjer umirajo na obzorju zadnje zvezde in se njih soj že umika jutranjemu zoru. Nekdo izmed trume vtakne gorečo plamenico v grmado. Visok plamen šine po množici, ki zre v človeka vrhu skale. Nemški pesnik Fritz von Unruh tako govori mladini vseh narodov in jezikov:

»Grmada gori! Plamen razganja temo. Kot očarani strmite, čakate, da se pojavi drugi plamen, ogenj vaše zajednice. Ko sem pred dvema tednoma hodil po verdunskem bojnem polju in sem našel nepokopane kosti padlih, že napol razpale — tedaj sem našel teh ubogih kosti globoko resnico, ki se zove smrt. Vi vsi ste obrnjeni proti ognju, zato ne vidite senc na obzorju. Ozrite se! Za vami so strnjeni nemi bataljoni in eno prašanje zeva iz njih razstreljenih ust. Kdo od vas vstane in se drzne na dan z besedo, ki jih bo odrešila od njih strašnega čemu? In višje in višje so sikali plameni, ko je pesnikov glas presekal tišino noči: »Božja podoba je v slehernem izmed vas! In kako naj se dvigne puška proti mojemu bližnjemu, če vem: Bog je v njem! Vaša svetovna zveza je ustvarjena. Mladi možje, bodite magnet blodečim narodom, vest, svetovna vest z novo tehtnico, pred katero bodo trepetali nepravilni sodniki!«

Ogenj je pojemal. Krog mladih teles je strmel v zagonetni mrak, ko je njih vodja jenjal. Mladina združena v Svetovni mladinski zvezi za mir je prisegla zvestobo novemu času.

Toda to je le množica na gori, množica prihodnosti; do takrat bodo pa še milijoni trupel gnili po poljanah, če ne bodo poklicani s vobradeži že danes začuli, kaj jim pravi beseda prihodnjega rodu.

»Skrhajaje mečel«

Ti možje morajo najti prav tako resna pota do svetovnega miru kot jih najdejo, če gre za kako trgovsko pogodbo. Ta pota niso morda le sprehajališča za solzave človekoljube. Nihče drugi kot sam lord Parmoor, prejšnji predsednik taj

Koledarček.

26. sept. ponedeljek, Justina, m.
27. sept. torek, Kozma in Dam.
28. sept. sreda, Venceslav, kr.
29. sept. četrtek, Mihael, nadan.
30. sept. petek, Hieronim, uč.
1. okt. sobota, Remigij, šk.
2. okt. nedelja, Rožnenska.

nega sveta britanskega imperija, piše v svojih neštetihi člankih, da morajo narodi skrhati meče. Kako?

Način je prav izvedljiv. Društvo narodov v Ženevi mora postati najvišje razsodišče. To so stvaritelji Društva sicer nameravali, a velesile so to plodno namero v kali zadušile, ker so potom Društva narodov hotele uveljavljati le svoje zunanje politične diktate. Nekatere velesile so svoje namere skušale podpečati s pečatom mednarodne pravičnosti. To izrabljanje je treba preprečiti, pravi izkušeni angleški državnik.

Dvoje potov je za to: uničiti je treba spletkarsko dobičkalovstvo tistih, ki žive od vojn in vzgojiti novo miselnost. Znano dejstvo je, da so za vojno pred vsem tovarne orožja in sorodnih panog. Skoda v Avstriji, Krupp v Nemčiji, Creuzot v Franciji so s svojimi dolgimi rokami segali v zunanja ministrstva na Dunaju, v Berlinu in Parizu in so polagali na mizo vojne ultimata. Prav pravi lord Parmoor, da je treba v prvi vrsti uničiti opozicijo take pasme ljudi, ki ji je vojna življenjska potreba. Zastran dobička morda enega milijona ljudi v Evropi, naj jih 420 milijonov trpi in umira?

Druga pot do občega bratstva vodi preko vzgoje nove miselnosti. V zgornjem odstavku opisane mirne mladinske zveze imajo važno nalogo pred seboj. Pomesti bodo morale s tisto staro navlako, ki smo je vsi polni, posebno pa literaturo, ki vsak spopad med narodi porabi za snov idealnega opisavanja. V enem Napoleonu, sicer vrlem vojniku, je bila zgodovina doslej vajena več videti, nego v kakem Sokratu, Horacu, Michelangelu, Edisonu, ali kateremkoli novejšem kulturnem osrečevalcu človeštva, čigar dela so nesmrtna. Navada je bila že v šolarjih vzgajati tisti čut pravičnosti, ki pravi, da se mora pravica narodov le z orožjem priklicati. V prejšnjih časih smo v ljudski šoli prej poznali enega Radeckija in razne feldmaršalajtnante kot pa našega prvega pesnika Prešerna. Ze omenjeni Angleži pravi, da je treba drugačnega šolskega pouka. Treba je v deci vzgojiti stud do vojne; ko je bolj razvita, je treba razlagati, kako se dado spori med narodi reševati tudi potom razsodišč ne pa le s sabljo in kanonom. Seveda ima verska vzgoja in vzgoja vesti pri taki vzgoji poglobitno besedo. Rod, ki bo iz take šole prišel, bo prav tako svojim mislim našel tudi udejstvitev. —

Meči se bodo skrhalo v blagor človeštva in mrtvi prsti desetih milijonov ne bodo več, kot je vzkliknil pesnik Unruh na Freusburgu in z njim prihodnji rod, trkali na vest otopolega človeštva!

Novi zvonovi

pri sv. Roku v Podturnu.

To je že četrto triglasno zvonilo izza l. 1872. Prej so imeli dva manjša zvonova. Predzadnji zvonovi iz leta 1922., vlti na drž. stroške, so imeli glasovni znak jeklenih zvonov, dva sta se kmalu ubila. Podturnci so dali zdaj na svoje stroške vse tri preliti, izvolivši si drugo livarno: G. B. De Poli v Vidmu. Povabljen sem te dni zvonove (es¹, f¹, g¹) preizkusil ter sem videl, da so jako dobri. Kar sem napisal o De Polijevih zvonovih v Števerja-

nu, Volčah in Postojni, to velja v polni meri tudi za podturnske. Če bi bili ti zvonovi težjega težnega sistema, bi jih bilo slišati daleč okoli.

Zvonarno De Poli odlikuje zlasti dejstvo, da so si njeni zvonovi po lepoti glasu in liva dosledno skoraj popolnoma enaki, dočim sem naltel med zvonovi celo istega liva pri drugih zvonarjih občutne razlike. To kaže, da vlada v De Polijevi zvonarni železna doslednost v vsestranski vestnosti, skrbnosti in natančnosti. Tu mora biti delovno vodstvo in oboje prešinjeno visokega spoštovanja do zvonarske umetnosti.

Jaz se navadno niti ne zmenim za okraske in napise na zvonovih, ker je dokazano, da so v prevelikem številu glasu na kvar. V podturnskem zvoniku sem naredil izjemo. Čudil sem se somernosti drobnih pikic, natančnosti malenkostnih črtic in vidnosti nitkastih žilic na listnatih okraskih. To je pač najboljši dokaz, da je bila zvonovina bogato segreta, pridno mešana in vestno očiščena žlindre. Iv. M—a.

Valuta.

Dne 12. septembra si dobil:

za 100 franc. frankov	71.85 do 72.35	Lir
za 100 belg. frankov	253.51 do 258.50	"
za 100 švic. frankov	352.50 do 356.50	"
za 100 češ.-slov. kron	54.25 do 54.75	"
za 100 dinarjev	32.15 do 32.65	"
za 1 šterling	89.25 do 89.65	"
za 1 dolar	18.33 do 18.43	"
Novci po 20 frankov	70.— do 72.—	"
za 100 avst. kron	0.254 do 0.264	"

Vojno odškodninske obveznice: 68.75.

Boljša družina v mestu sprejme dijake na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Velika izbira prenosljivih gramofonov, plošč, igel itd. — Velika zaloga fotografskih šip in papirja za fotografe; fotografski aparati itd. Tvrdka E. Vokulat & Co. Gorica, Corso Vitt. Em. III. št. 7. — Tel. 3—47.

Zaloga vina v Gorici, via Formica št. 1 tik Korna, ima v zalogi prava, pristna vina, bela in črna, kakor tudi kraški teran iz lastnih vinogradov. Konkurenca izključena. Postrežba vestna in točna. Se priporoča Pirec Josip.

POZOR!!

Velika zaloga mrtvaških potrebščin 20% ceneje kot povsod drugod. J. Saksida, trgovec z mrtv. predmeti. Dornberg št. 3.

Trgovski pomočnik išče službe v mestu ali na deželi. Govori slovenski in italijanski. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

ŽGANJEKUHA KOGLLOT IV.,
posestnik, Vrtojba

sprejema vinske tropine vseh vrst in vsako količino. Cene in plačilo po dogovoru.

Priporočam cenjenim odjemalcem tudi prvovrstno tropinsko žganje in slivovec lastnega izdelka po nizkih cenah.

Za obilen obisk se priporoča
Koglot Ivan.

V odlikovani kamnoseški delavnici

JOSIP-A TRAMPUS

Via Camposanto št. 43 v Gorici dobite veliko zalogo

NAGROBNIH KAMNOV.

Cene zmerne, brez konkurence.

Domača brivnica v Gorici, Via Seminario št. 2. Poseben kabinet za ženske. Ondolacije, česanje, pranje glave, najmodnejše striženje itd. Izvršuje vsa lanska dela točno, in se priporoča Andrej Rojic.

Odlikovana kamnoseška delavnica

Franc Podbersig

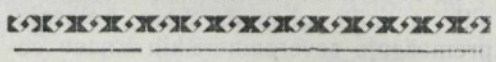
Gorica

Via Trieste 17 (znotraj)

je pripravila za vse Svete veliko zalogo nagrobnih kamnov od 80 lir naprej. Spomeniki z izbočeno podobno Kristusovo in angeljskimi podobami, vse iz kararskega mramorja do 10.000 lir.

Obiščite in prepričajte se!

Lloyd Sabauda.

Prihodnje voznje:

v Severno Ameriko:

»Conte Biancamano« 27. 9. 1927.
»Conte Rosso« 14. 10. 1927.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principessa Giovanna« 29. 9. 1927.
»Conte Verde« 6. 10. 1927.
»Principe di Udine« 13. 10. 1927.
»Principessa Maria« 21. 10. 1927.
»Maria Christina« 25. 10. 1927.
»Tomaso Savoia« 18. 11.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Re d'Italia« 27. 9. 1927.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke za stopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiologični kabinet je odprt: v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni) v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica

Din. 50,000,000

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 10,000,000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaska Slatina.

Vloge na knjižice po 4½%.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.

STAVBENO PODJETJE

Klančič & Žigon

Gorica — Štandrež 224.

išče delovodjo in 20 delavcev, ki so praktični v polaganju železniških tračnic (šin).

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE

ROBERT BERKA

Gorica, sedaj Corso Verdi 36.

Laboratorij otvoren že leta 1918.

Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6.,

ob nedeljah in praznikih od 9.—12.

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„SIJATIKE“

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10—12 in od 15—17.

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v

ušesih, nosu in grlu,

bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in asistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah je odprl ambulatorij v Gorici, Via Garibaldi 11 (prej Teatro). Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.

Zdravnik

za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema

v GORICI

Piazza della Vittoria št. 20

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.